Státní veterinární správa

Nodulární dermatitida skotu
Lumpy skin disease (LSD)

LSD patří mezi nebezpečné nákazy. Jedná se o infekční onemocnění skotu, které charakterizují tzv. noduly (uzlíky, puchýře) na kůži a jiných částech těla, u kterých často dochází k sekundární infekci. Vnímavý je hlavně skot, méně zebu a buvol indický. Onemocnění není přenosné na člověka.

Původce

Capripox virus příbuzný původci ovčích neštovic

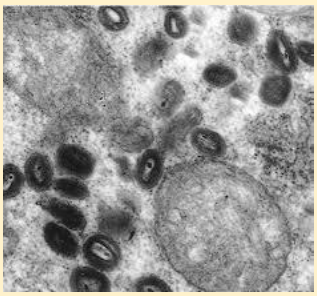

Ekonomický dopad

- Pokles užitkovosti
- Ztráta kondice zvířat
- Znehodnocení kůží
- Zmetání (aborty) březích zvířat
- Snížená plodnost nebo úplná sterilita býků
- Úhyn

Rozšíření

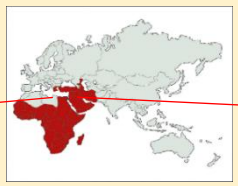

V roce **2016** se nákaza rozšířila z Řecka do Bulharska, Makedonie a Srbska. V roce 2017 bylo potvrzeno celkem 514 ohnisek nákazy, nejvíce jich bylo v Albánii (494). V roce 2018 se díky plošné vakcinaci podařilo situaci stabilizovat.
V roce **2025** se nákaza rozšířila na Sardinii, pevninskou Itálii a Francii.

Výskyt a přenos

- Zejména ve vlhkém letním období
- Nejčastěji podél vodních toků a v nížinách – místa s největší koncentrací krev sajícího hmyzu (komáři, muchničky, bodalky), který je přenašečem (vektorem) onemocnění

- Přenos je možný rovněž prostřednictvím krmiva a vody kontaminované slinami z infikovaných zvířat

Inkubační doba a klinické příznaky

- Inkubační doba je 4 až 14 dnů, maximálně však 28 dnů
- Počáteční klinické příznaky jsou nespecifické – horečka, slzení, nosní výtok a zvýšená tvorba slin
- Březí krávy mohou zmetat
- V další fázi se objevují u cca 50 % infikovaných zvířat charakteristické uzlíky – noduly. Noduly jsou ohraničené, kulaté, lehce vypouklé, pevné a bolestivé. Postihují celou kůži a sliznici gastrointestinálního a respiračního traktu, a sliznici genitálií. Noduly jsou vyplněny pevnou, krémově šedou nebo žlutou tkání. Někdy dojde k jejich sekundární infekci, což vede ke hnisání.
- Zvětšené regionální mízní uzliny
- Vznik edému na vemeni, hrudi a na končetinách

Doporučená preventivní opatření

- Důsledná očista a dezinfekce stájí a techniky
- Kontrola přesunů zvířat a techniky
- Pravidelná dezinsekce prostor pro ustájení zvířat a použití lapačů hmyzu
- Aplikace repelentních přípravků na zvířata v období výskytu vektorů
- V ochranném pásmu může být nařízena vakcinace

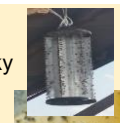

Vakcinace

- Preventivní vakcinace proti LSD se neprovádí, jelikož ČR je této nákazy prostá
- Vakcinace by byla možná po schválení vakcinačního plánu EK a za podmínek tohoto vakcinačního plánu.

Eradikace nákazy v případě jejího potvrzení

- Léčba se neprovádí
- Utracení a likvidace veškerého skotu a zákaz přesunu přežvýkavců z postiženého hospodářství
- Nová zvířata (skot) mohou být naskladněna nejdříve 28 dnů po provedeném kompletním čistění, dezinfekci, dezinsekci a deratizaci

2025-07-17